“Nieuws van de RDM”, juni 1974, 11e jaargang, nummer 8.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

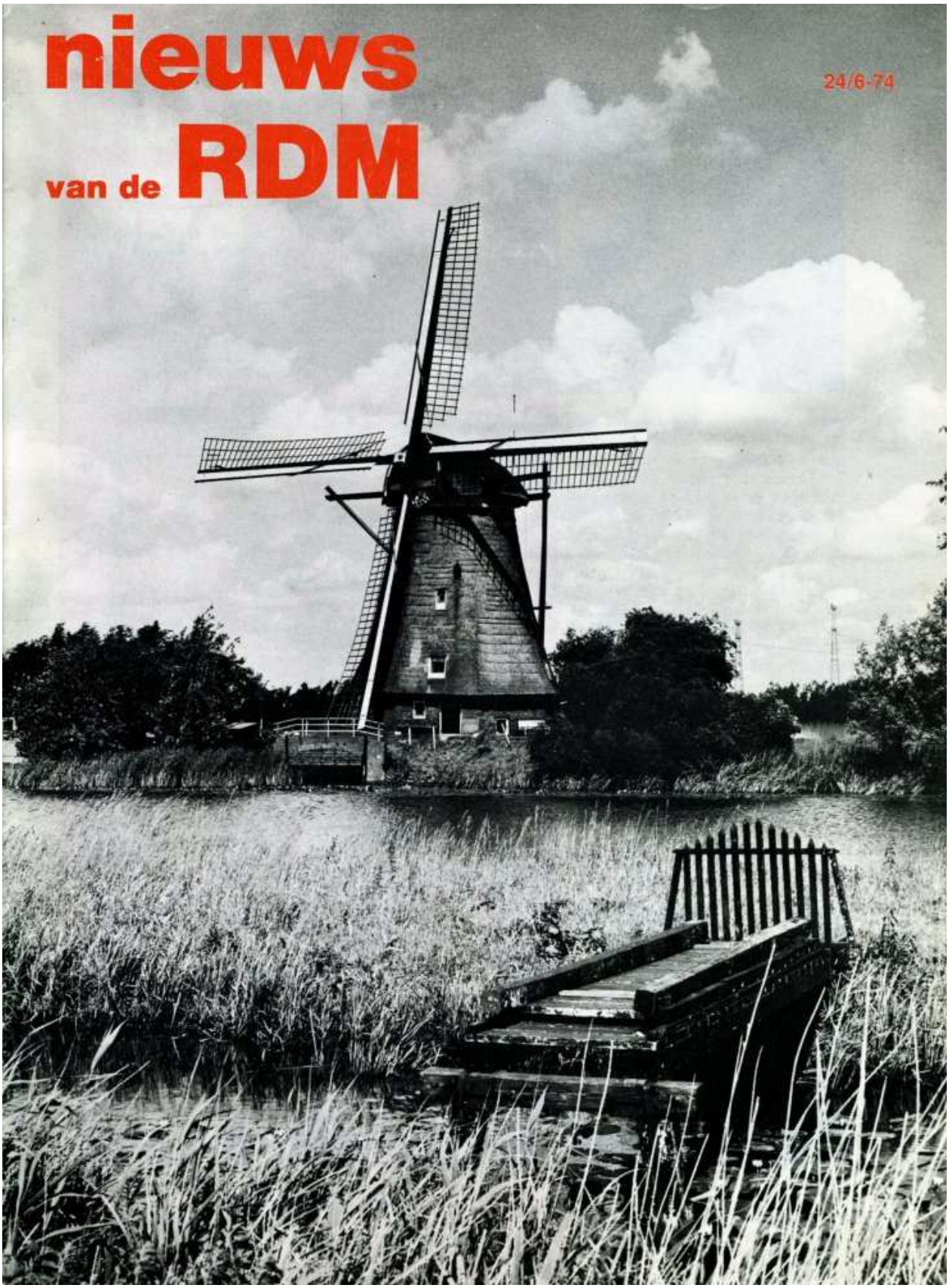

juni 1974
11e jaargang - nummer 8

nieuws van de RDM

Bedrijfsblad van De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij B.V.
Scheepswerf en Machinefabriek Waalhaven B.V., Scheepsbouw Maatschappij Nieuwe Waterweg B.V. (Lid van de Rijn-Schelde-Verolme Groep) en Rotterdam Nuclear B.V.

Redaktie: W. Groeneweg, N. Poldermans, G. C. Heins en C. Bezemer.
Correspondentie: Postbus 913, Rotterdam - Telefoon (010) 87 20 12

In dit nummer wordt o.a. aandacht besteed aan:

- Het RSV-jaarverslag over 1973
- De RDM gezien door de ogen van een 11-jarige
- Vakantie . . . en ziekte
- Berichten van WEK
- Koninklijke onderscheidingen
- Van spantenvloer tot afbouwkade

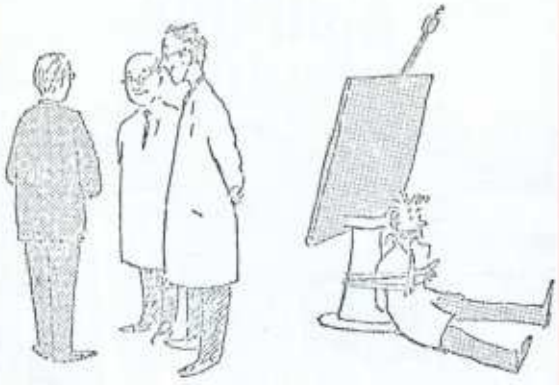

Maar natuurlijk, de voorgestelde wijziging is eenstemmig geaccepteerd.

BIJ DE VOORPLAAT

Een voorproefje voor de deelnemers(sters) aan de WEK-fiets/wandeltocht door de Alblasserwaard.

Lintjesregen
op RDM-ers

Ter gelegenheid van de 65ste verjaardag van Hare Majesteit de Koningin ontvingen dit jaar 19 collega's een koninklijke onderscheiding.
Tijdens de uitreikingsplechtigheden in de gemeentehuizen van Rotterdam, Rhoon en Krimpen aan de IJssel kregen 5 van hen de zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau en 14 dezelfde onderscheiding in brons.

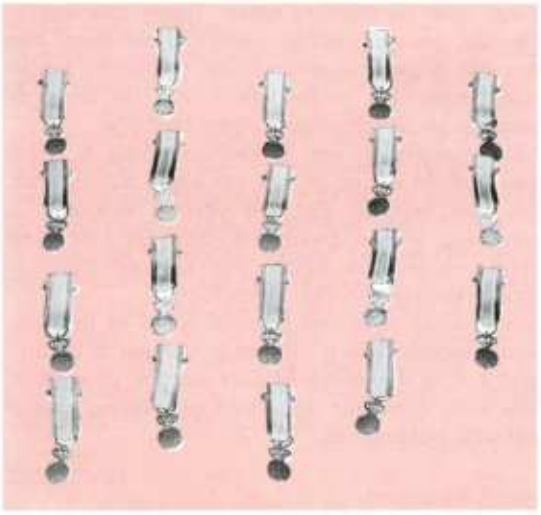

EREMEDAILLE VERBONDEN AAN DE ORDE VAN ORANJE NASSAU IN ZILVER

P. Bakker	werkmeester koperslagers
C. de Jager	bouwk. opzichter/tekenaar
P. L. Kroon	werkmeester lassers RN
C. Langstraat	werkmeester timmerlieden
A. de Roode	werkmeester schilders
Idem in BRONS	
T. Admiraal	veiligheidscontroleur
C. Brongers	elektriciën
M. Buitelaar	chauffeur
G. P. Goergen	autogeen snijder/gutser RN
A. Hordijk	verbandmeester
G. Kooy	transporteur expeditie
M. Kraak	adm. medewerker
H. Lagendijk	adm. medewerker
D. Meerkerk	elektrisch kraandrijver
J. W. de Roode	schilder
A. C. Roos	elektriciën
P. A. Schakel	adm. medewerker
L. Wöhler	adm. medewerker
A. de Zeeuw	controleur Bouwmij. Heijplaat

De heer A. de Zeeuw kreeg zijn onderscheiding door de burgemeester van Ridderkerk thuis uitgereikt. Dit niet omdat de heer De Zeeuw ziek was, maar het is traditie in zijn woonplaats.
Alle 19 gedecoreerden hadden in het afgelopen jaar hun 40-jarig dienstjubileum gevierd. De bij deze onderscheiding behorende draagmedaille werd tijdens een intieme bijeenkomst bij de directie op woensdag 1 mei uitgereikt.
Voordat de heer W. Bos tot het opspelden overging hield hij de aanwezigen voor dat het verlenen van een dergelijke onderscheiding niet moet worden gezien als een soort automatisme, behorend bij een veertigjarig dienstverband. Integendeel, de onderscheiding is verleend aan een aantal van onze medewerkers die in de afgelopen jaren hun sporen hebben verdiend. Zij ontvingen een maatschappelijke erkenning voor de verdiensten voor het bedrijf.
Na de uitreiking, waarbij de betrokken afdelingschefs eveneens aanwezig waren, bleef het gezelschap nog een korte tijd gezellig bijeen.

Vakantie

en de sociale verzekering

De vakantietijd is weer aangebroken en velen zijn druk bezig de nodige voorbereidingen te treffen. De kampeeruitrusting wordt nagekeken, de vereiste kampkaarten aangevraagd en de voor het buitenland benodigde papieren in orde gemaakt. Alle plezierige zaken zijn geregeld en wie dan bij voorbaat aan ziekte of ongeval denkt is een kniesoor. En toch, het is verstandig ook aan deze wat minder plezierige zaken vooraf de nodige aandacht te besteden om te voorkomen dat men voor grote problemen wordt gesteld.
Aan een uitgave van het Voorlichtingscentrum Sociale Verzekering te Amsterdam ontlenen we het volgende:
Wie zijn vakantie voorbereidt, behoort daarbij te overwegen of er op het terrein van de sociale verzekering nog iets te regelen is. Vooral ziekenfondsverzekerden en zij die een uitkering ingevolge de Ziektewet of de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering ontvangen, doen er verstandig aan hier nota van te nemen.

ZIEKENFONDSWET

In Nederland

Bij verblijf in Nederland buiten het gebied waar het eigen ziekenfonds werkt, is het van belang de ziekenfondspapieren (met het laatste betalingsbewijs) bij zich te hebben. Daarmee gewapend kan men terecht bij praktisch iedere huisarts.
Voor het inroepen van zijn hulp kan de arts kontante betaling van het ziekenfondstarief vragen, welk bedrag men echter van het eigen ziekenfonds terug ontvangt tegen overlegging van de kwitantie.
Met een verwijskaart van de huisarts in de tijdelijke verblijfplaats kan men naar een specialist, die rechtstreeks door het ziekenfonds wordt betaald.
Was men in zijn woonplaats al onder behandeling van een specialist, dan kan men (na vooraf gevraagde toestemming van het ziekenfonds) ook in zijn vakantieoord deze behandeling laten voortzetten. Wel is het noodzakelijk vooraf overleg te plegen met de behandelende specialist in de woonplaats.
Genees- en verbandmiddelen, die tijdens de vakantie worden voorgeschreven, moeten door de verzekerde aan de apotheker worden betaald. Tegen overlegging van de kwitantie, waarop soort en hoeveelheid van de voorgeschreven middelen moeten zijn vermeld, betaalt het ziekenfonds in de woonplaats de betaalde kosten terug, voorzover het geneesmiddelen betreft welke voor fondsrekening kunnen worden voorgeschreven.
Heeft men in de vakantieplaats plotseling tandheelkundige hulp nodig, dan kan men hulp inroepen van een tandarts, die ook ziekenfondsverzekerden behandelt. Men moet dan vooraf de ziekenfondspapieren (zo mogelijk ook de saneringskaart) aan de tandarts tonen. Tegen overlegging van de gespecificeerde kwitantie ontvangt men van het eigen ziekenfonds de gemaakte kosten terug, eventueel onder aftrek van de door de verzekerde verschuldigde eigen bijdrage.
Als opneming in een ziekenhuis nodig is, moet men kontakt opnemen met het eigen ziekenfonds. Dat kan bepalen dat, als vervoer mogelijk is, opneming in een ziekenhuis dicht bij huis moet plaats vinden. De kosten van vervoer zijn dan voor rekening van het ziekenfonds.
Behandeling door een fysiotherapeut of heilgymnast/masseur, welke niet mag worden onderbroken, kan in de vakantieplaats worden voortgezet, mits men daarover vóór vertrek overleg pleegt met zijn ziekenfonds.

Buiten Nederland

Wie met vakantie naar het buitenland gaat, kan zich tegen kosten van geneeskundige hulp verzekeren door het sluiten van een zogenaamde reisverzekering. Men moet er echter wel rekening mee houden dat in de reispolissen kan zijn bepaald dat kosten in verband met bestaande ziekten of kwalen niet worden vergoed.
In een aantal landen bestaat de mogelijkheid te profiteren van de sociale verdragen, welke Nederland met die landen heeft gesloten. In de andere landen van de EEG (België, Frankrijk, Italië, Luxemburg, West-Duitsland en vanaf 1 april 1973 ook Engeland, Ierland en Denemarken) hebben de verplicht verzekerden en in het algemeen ook bejaarden en vrijwillig verzekerden dezelfde rechten op geneeskundige hulp als de verzekerde inwoners van dat land. Zij moeten dan vóór vertrek met vavakantie aan hun ziekenfonds om een E111-verklaring vragen, waarmee zij zich in voorkomend geval eerst moeten wenden tot de verzekeringsinstelling in het land van verblijf.
Verplicht verzekerde werknemers kunnen ook gebruik maken van de regelingen inzake geneeskun-

dige hulp in Griekenland, Marokko, Portugal, Spanje, Turkije en Zuid-Slavië, mits zij ook voor deze landen een door hun ziekenfonds voor het gewenste land verstrekt formulier bezitten. Hiermee moeten zij zich, in het geval dat geneeskundige hulp nodig is, eerst tot de verzekeringsinstelling in dat land wenden.
Men moet overigens wel beseffen dat het recht op geneeskundige hulp bijna nergens zo omvangrijk is als in Nederland. Ook in de verdragslanden zal men nogal eens moeten bijbetalen. Met het oog daarop kan ook voor de genoemde verdragslanden een reisverzekering van betekenis zijn. In alle gevallen doet men er goed aan vóór de reis informatie in te winnen bij het ziekenfonds, waar men veelal ook voorlichtingsbladen kan verkrijgen over hoe men in voorkomend geval in de verdragslanden moet handelen. Die voorlichtingsbladen kunnen ook worden aangevraagd bij de Ziekenfondsraad, Prof. J. H. Bavincklaan 2, Amstelveen, telefoon 020 - 43 47 47.

ZIEKTEWET

Wie in de Ziektewet „loopt" en in het binnenland met vakantie wil, heeft geen toestemming van de bedrijfsvereniging (GAK) nodig, maar moet wel de bedrijfsvereniging zijn vakantieadres opgeven. Wil men naar het buitenland dan is wél tevoren toestemming van de bedrijfsvereniging nodig. Of die toestemming wordt verleend, hangt helemaal van de omstandigheden af. Een verzekerde patiënt moet meewerken aan het herstel van zijn gezondheid. Als zo'n buitenlandse vakantie dat herstel tegenwerkt of in de weg dreigt te staan, zal de toestemming worden geweigerd.
Iemand die in zijn vakantie ziek wordt, moet direkt zijn werkgever op de hoogte stellen met opgave van verpleegadres.
Wordt men ziek, terwijl men op vakantie is in één van de EEG-landen (dit zijn buiten Nederland: België, West-Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en per 1 april 1973 ook Engeland, Ierland en Denemarken), of in Griekenland, Marokko, Portugal, Spanje of Turkije, dan dient men ziekengeld aan te vragen via het verzekeringsorgaan van het vakantieland.
In Engeland dient men onder overlegging van een verklaring van de behandelend arts de aanvraag in te dienen bij het Department of Health and Social Security, Overseas Group, the Newcastle upon Tyne.
Het is van belang bij de melding duidelijk aan te geven, dat men niet slechts medische hulp verlangt, doch ook ziekengeld aanvraagt. Het is verder voor een vlotte afhandeling van de aanvraag om ziekengeld noodzakelijk, dat naast het verpleegadres ook het adres in Nederland en de naam en het adres van de werkgever worden opgegeven, alsmede de naam van de Bedrijfsvereniging waarbij men in Nederland verzekerd is. Het orgaan van het vakantieland zal de aanvraag om ziekengeld doorgeven aan de bevoegde bedrijfsvereniging en tevens een medisch onderzoek instellen.
Voorschriften van het orgaan van het vakantieland moeten worden opgevolgd.
Wordt men ziek in een ander dan de hiervoor genoemde verdragslanden dan is het voor de aanspraak op ziekengeld van belang dat men zich onmiddellijk tot een arts wendt. Men vraagt hem om een verklaring, waaruit blijkt wat men mankeert, wanneer de ziekte is ontstaan en hoe lang deze heeft geduurd of waarschijnlijk nog zal duren. Die verklaring moet zo spoedig mogelijk – eventueel via de werkgever – aan de bedrijfsvereniging worden gezonden.

WET OP DE ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVERZEKERING

Indien men een WAO-uitkering ontvangt en men is van plan voor langer dan drie weken met vakantie naar het buitenland te gaan, dan moet daarvan ten minste twee maanden vóór het vertrek mededeling worden gedaan aan de bedrijfsvereniging. Kan door bepaalde omstandigheden hieraan niet worden voldaan, doe het dan — onder vermelding van de oorzaak der vertraging — alsnog zo spoedig mogelijk.

Tot zover het Voorlichtingscentrum. We hopen dat u deze raad ter harte zult nemen, maar hopen tevens dat de door u genomen voorzorgsmaatregelen onnodig zullen zijn en dat het een zonovergoten vakantie wordt in een stralende gezondheid.

Perfecte organisatie maakte ouderdag tot succes

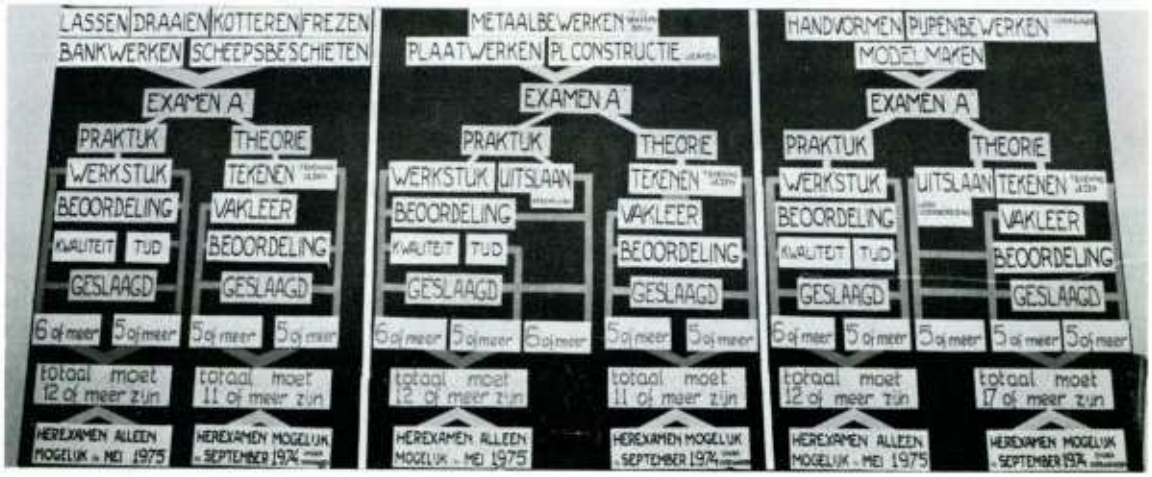

Schematisch overzicht van het Bemetel-examen.

Grote belangstelling

In de reeks van ouderdagen die gedurende de afgelopen jaren door de afdeling Opleiding zijn gehouden, was die van zaterdag 4 mei jl. een absolute uitschieter.
Vanaf 10 uur kwamen per bus of met eigen vervoer ruim 180 ouders van leerlingen naar Heijplaat om van hun belangstelling blijk te geven. Daar de filmzaal voor zo'n opkomst te weinig ruimte bood, hadden de organisatoren ook de kantine van de leerschool boven de machinefabriek als ontvangstruimte ingericht.
Al naar gelang het opleidingsvak van hun zoons werden de ouders naar een der beide ruimten geleid, waar koffie met cake gretig aftrek vonden. Een woord van waardering voor de vlotte en nette bediening door de heer C. Slump en zijn medewerkers is hier zeker op zijn plaats.

Gewaardeerde voorlichting

Om half elf begon zowel in de filmzaal als in de kantine het officiële gedeelte van de ouderdag. In de kantine met een welkomstwoord, direct gevolgd door een bezoek aan de verschillende bedrijfsscholen waar leermeesters graag bereid waren de ouders alle gewenste inlichtingen te geven. De ouders in de filmzaal bijeen luisterden aandachtig naar een korte toespraak door de heer C. Meinster, die als hoofd van de praktijkopleiding de gang van zaken tijdens het komende examen uiteenzette. Na hem kwam de heer A. van der Steen aan het woord die als personeelschef het een en ander vertelde over de opvang van de jongeren in het grote bedrijf na het examen. Uit de aandacht voor deze toespraken bleek dat de aanwezige ouders deze informatie erg op prijs stelden. In de pauze die nu volgde was er onder het nuttigen van een broodje en een drankje volop gelegenheid om met de aanwezige leerkrachten van gedachte te wisselen. Een nieuw element tijdens deze ouderdag was de aanwezigheid van de heer Smeets, chef bur. Cursussen, die met een leuk ingerichte stand vol studiemateriaal de ouders voorlichtte over verdere studiemogelijkheden na het Bemetel diploma. Er was hiervoor een goede belangstelling en dit initiatief verdient zeer zeker een vervolg.
Hierna werden de ouders in de gelegenheid gesteld een bezoek te brengen aan de bedrijfsscholen waar hun zoon in de komende weken examen moest doen.
De filmzaal werd direct weer gevuld met de groep ouders, die terug van hun excursie naar de bedrijfsschool, nu in de gelegenheid waren iets te vernemen over het komend praktisch en theoretisch Bemetel/VEV examen.
De wijze waarop een en ander in elkaar paste, zonder ergens stagnatie te bemerken, toonde aan dat de organisatie achter de schermen perfect werkte. De leerkrachten van de afdeling opleiding die deze ouderdag geregeld hadden, kunnen terug zien op een zeer geslaagde en voor alle betrokkenen vlot verlopen dag.
Dat een ouderdag van onze Bedrijfsschool elk jaar opnieuw zoveel ouders weet te trekken, bewijst dat de manier waarop onze afdeling opleiding ouders zowel als leerlingen weet te benaderen, ook in deze tijd nog veel waardering ondervindt.

Belangstellende ouders in de leerschool pijpenbewerken.

Leermeester Hoekelaar (midden)) licht voor.

Ook moeder toont interesse in de techniek.

RDM verkocht passagiersschip

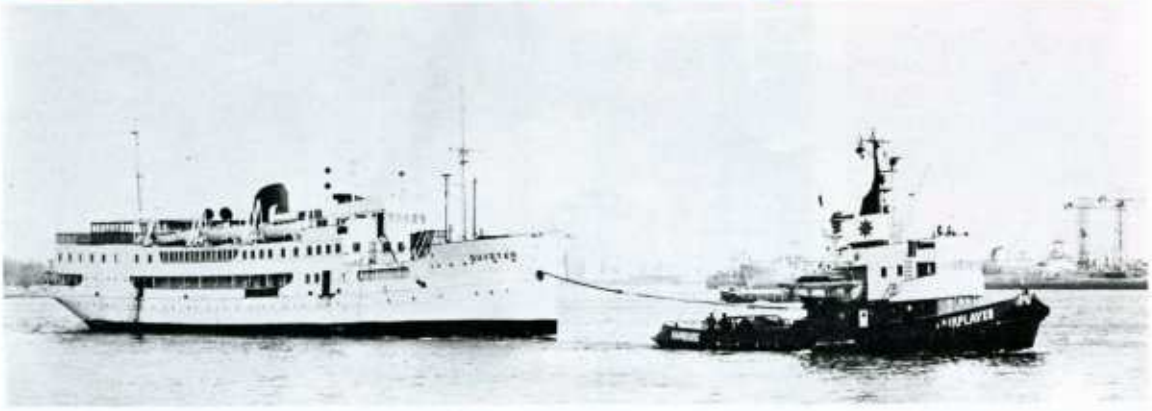

De 'Suvetar' op weg naar de sloper.

De vloot van het bedrijf heeft in april jl. een belangrijke inkrimping ondergaan. Er moet echter direct aan toegevoegd worden dat het gaat om een schip dat nooit in de vaart is gebracht.
Wat is het geval?
Maandag 22 april vertrok achter de zeesleper 'Fairplay XII' het voormalige Finse passagiersschip m.s. 'Suvetar' voor zijn laatste reis naar een Spaanse sloper.
Nadat ons bedrijf op 27 november 1970 officieel eigenaar van het 1775 brt. metende schip was geworden heeft het na een grondige verbouwing gedurende de jaren 1971-1973 dienst gedaan als huisvestingsschip voor een wisselende bezetting van gemiddeld 130 Joegoslaven, die via Jugomontaza hier te werk waren gesteld.
Het schip dat al ruim veertig jaar oud is en gedurende vele jaren vakantietrips uitvoerde in de Finse wateren ziet zijn laatste reis over zee eindigen in het Spaanse Aviles. De bij de officiële ingebruikneming gesproken woorden dat het schip na deze verbouwing nog lange tijd als huisvesting zou kunnen dienen, zijn niet bewaarheid geworden. Na de 'Dundrum Bay' een tweede vertrouwde gast die in Spanje haar loopbaan eindigt.

Eenmaal in volle zee: zachtjes gaan de paardevoetjes.

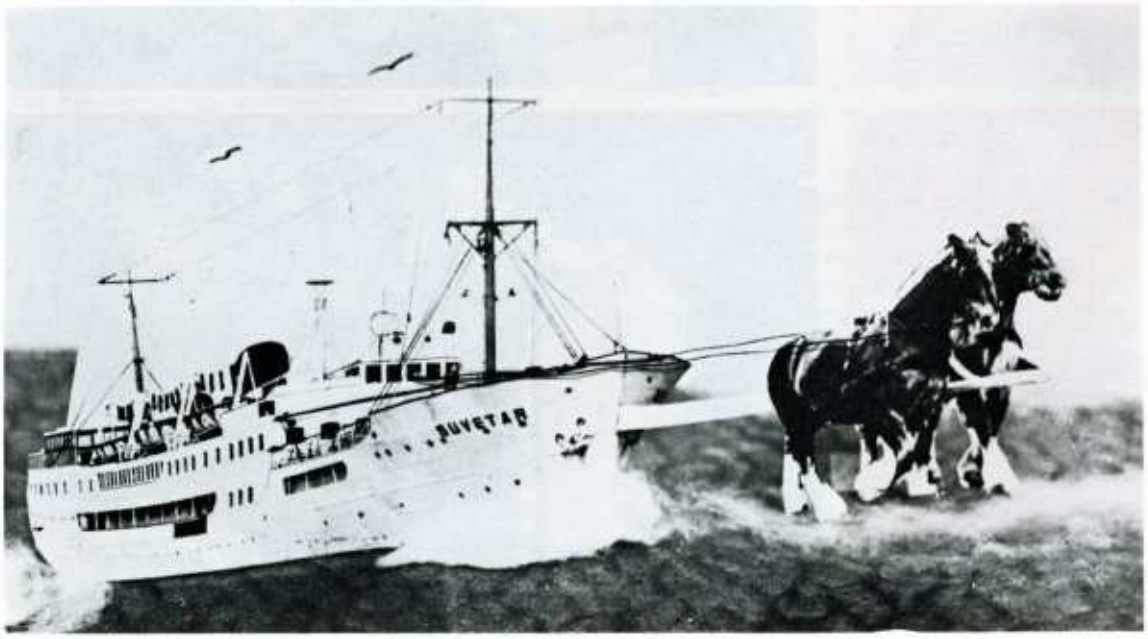

Koffie verkeerd

In het vorige nummer verscheen onder de kop "KOFFIE" een kort artikel over de koffie in de leerschool plaatwerken.
Opmerkzaam gemaakt door een schrijven van de kantinecommissie uit de OR willen wij graag het artikel herplaatsen om zodoende de uitspraak "ere wie ere toekomt" waar te maken.

KOFFIE

De leerlingen van de leerschool Plaatwerkerij vonden het wel eens tijd worden dat ook zij goede koffie zouden krijgen.
Het dagelijkse bakkie leut, dat de jongens beneden in de kantine moesten halen, bestond de ene dag uit water met heel weinig koffie en was de andere dag veel te sterk.
Protest kon dus niet uitblijven.
De jongens stapten naar de O.R. en die ging op verkenning uit.
Deze konstateerde dat het zo niet langer kon doorgaan en zorgde er voor dat, via de afdeling Inkoop, een elektrische koffieketel voor de afdeling leerschool plaatwerkerij werd aangeschaft.
Het verschil in kwaliteit koffie is reeds duidelijk te merken.. Dagelijks genieten nu 45 i.p.v. 15 jongens van hun bakkie.
Bij deze bedanken de jongens allen die hiervoor hebben gezorgd.

Belasting of premie A.O.W. terugontvangen

PREMIE A.O.W.

Wanneer u en uw echtgenote in 1973 beiden in loondienst werkzaam zijn geweest en ieder afzonderlijk een belastbaar inkomen van minder dan f 25.000,— hebt genoten, zult u in veel gevallen geen aangiftebiljet-inkomstenbelasting meer ontvangen.
Het is echter mogelijk dat u samen meer dan f 2916,— premie A.O.W. hebt betaald.
In dat geval moet u voor het terugontvangen van de teveel betaalde premie een PH-biljet invullen.

BELASTING

Wanneer uw echtgenote in 1973 gewerkt heeft en een onregelmatige werkkring heeft vervuld, bestaat de mogelijkheid dat zij over haar inkomsten te veel belasting heeft betaald.
Verzoek om teruggave is mogelijk via een TG-biljet.
Inlichtingen en **biljetten** (alleen voor Inspectie Rotterdam) zijn verkrijgbaar bij de heer W. Verhoeven, loonadministratie.

Tijd

Ik heb op het trottoir
gestaan.
Mensen gingen voorbij
Zij kwamen,
Zij gingen,
Zij holden.

De fietsen hadden haast,
De auto's hadden haast,
De vrachtwagens hadden haast,
De hele wereld had haast.
Zij joegen achter de tijd aan,
om de tijd in te halen,
om tijd te winnen.

Zo rennen de mensen achter de tijd aan.
Zij trekken hollend over de aarde,
gehaast,
elkaar verdringend,
overwerkt.

Niettegenstaande al hun inspanningen,
hebben zij tijdgebrek.
De uren zijn te kort,
De dagen zijn te kort,
De levens zijn te kort.

En God glimlacht, wanneer Hij ons met
de tijd ziet worstelen.
Hij geeft immers aan ieder de tijd om
te doen wat HIJ wil dat ieder doen zal.

Mededeling

Hiermede stellen wij u ervan in kennis dat de heer ir. L. van der Tas zijn funktie als direkteur van onze vennootschap met ingang 1 juni 1974 heeft neergelegd, teneinde zich geheel te wijden aan de acquisitie ten behoeve van de Divisie Scheepsreparatie van RSV.

Hoe een kind de RDM ziet

Na een bezoek dat een groepje leerlingen van een 6e klas basisschool aan ons bedrijf bracht, ontving de redactie een aantal opstellen gemaakt naar aanleiding van dit bezoek. We kozen er een uit, dat we hieronder afdrukken:

Woensdag 3 april om kwart voor negen stonden we te wachten op de bus. We gingen niet met schoolreisje, maar naar de RDM. Dat betekent "Rotterdamsche Droogdok Maatschappij".
Ja, daar kwam de bus. We stapten allemaal in, de hele klas dus en mevr. Bos, mevr. Boertjes en onze meester, meneer Blokland.
Na een tijdje kwamen we bij de RDM. We stapten uit en mochten even bij het water kijken. Er lagen vlak bij ons twee enorme grote schroeven. Ook kon je vanaf de kant een paar grote schepen en een onderzeeboot zien liggen. Daar kwamen een paar mannen (heren) aan. Meneer Bos was daar ook bij. We moesten een van die mannen (heren) volgen. We kwamen in een groot vertrek waar een heleboel mannen aan het werk waren. Ze hadden allemaal witte pakken aan en een witte helm op.
Toen moesten we in een lift naar boven. Daar liepen we in een gang die naar de Aula van de bedrijfsschool leidde. Aan de rechterkant van deze gang waren allemaal lokalen waar les werd gegeven. We mochten op grote stoelen in de bedrijfsaula gaan zitten. Toen begon meneer Bos te vertellen. Hij vertelde ons van de RDM o.a. dat ze vroeger alleen maar schepen repareerden. Maar omdat dit erg lastig werd als er geen schepen meer kwamen, gingen ze ook schepen bouwen. Waarom het eigenlijk lastig werd zit zo:
Er werken bij de RDM ongeveer 5000 mensen. Al deze mensen werken om geld te verdienen voor hun vrouw, kinderen of voor hen zelf. Als er dus geen schepen kwamen om te repareren, konden ze ook geen geld verdienen omdat er geen werk was. Daarom zijn ze ook schepen gaan bouwen. Meneer Bos vertelde dat er elk jaar nieuwe mensen moesten komen werken. Waarom weet ik niet precies meer, ik geloof omdat er ook mensen met pensioen gaan. Er zijn van de RDM een heleboel kantoren in de wereld, wel tot China toe.
Ook vertelde hij van een soort booreiland, een pijpenlegger die in mei 1976 klaar moet zijn. Als het dan later klaar is moeten ze boete betalen.
Toen hij klaar was met vertellen mochten we een flesje chocolademelk halen en een koek. Toen alles op was werden we in tweeën gesplitst. De jongens en de meisjes. Wat de jongens gingen doen weet ik niet, maar van de meisjes weet ik het wel. De meisjes werden nog een keer gesplitst.
We hebben zoveel gezien, dat het zowat niet mogelijk is alles op te schrijven. We hebben in een dok gelopen en we hebben een masker op gehad en toen naar het lassen mogen kijken. We hebben een splinternieuwe helm op gehad om naar de kernreactor te gaan kijken. Ook de opstapwagentjes waren leuk, we reden er overal mee heen. Maar het leukste was eigenlijk de boottocht naar de kant van Vlaardingen. We voeren wel een uur lang. Ook zijn we op de foto geweest, met de helm op en op het opstapwagentje. Toen hebben we de helm weer ingeleverd en zijn naar de kantine gegaan. Daar hebben we een flesje limonade gehad en een envelop met een soort folders en een zaklantaarn.
Toen zijn we naar huis gegaan. Het was een erg leuk bezoek geweest.

Onder de helm op de opstap.

Mededelingen van WEK

Secretariaat: H. Staas - Eiskamp 1 - Rotterdam-23 - Telefoon 80 81 89

Op donderdag 25 april werd in gebouw "Courzand" de jaarvergadering van onze personeelsvereniging gehouden. Ondanks de teleurstellende opkomst, slechts 36 leden hadden aan de dringende uitnodiging gehoor gegeven, was er een levendige discussie over verschillende agendapunten.

Vol vertrouwen ziet het bestuur het komende verenigingsjaar tegemoet.

Voor de goede orde vermelden wij hieronder de namen van het zittende bestuur.

P. Schot	voorzitter
H. Ph. de Jong	2e voorzitter
H. Staas	1e secretaris
T. Schilder	2e secretaris
P. L. Otting	1e penningmeester
J. Scheurwater	2e penningmeester

en de leden:
R. Bergsma, D. Hoek en A. Buik.

De kascontrolecommissie wordt gevormd door de heren:
W. Kneppel, J. Erkelens en L. van Adrichem.

Varen en fietsen met WEK

Op zaterdag 31 augustus 1974 een fietstocht langs de molens aan de Kinderdijk.
Met onze eigen Dockyard VII van de volgende vertrekplaatsen:

RDM Heijplaat (t.o. machinefabriek)	8.00 uur
Schiemond	8.30 uur
Tunnel bij Charloisehoofd (Maaskant)	9.00 uur

Dit zijn de vertrektijden waaraan, in verband met de opening van de Koninginnebrug, de hand wordt gehouden.
In hotel Kinderdijk wordt u een lunch aangeboden.
De totale kosten bedragen f 5,— per persoon.
Indien u deze prachtige tocht door de Alblasserwaard niet wilt missen, stuur dan onderstaande coupon in vóór 26 juni aan de bekende adressen.
Voor diegenen die alleen willen wandelen, zijn er ook verschillende mogelijkheden.

Het Bestuur

Naam: .....
Adm. nr.: .....
Aantal personen met fiets: .....
Opstapplaats: .....
Naam: .....
Adm. nr.: .....
Aantal personen zonder fiets: .....
Opstapplaats: .....

Van spantenvloer tot afbouw

Nadat we in de twee voorafgaande artikelen de aandacht hebben gevestigd op de 'werkers achter de schermen' en de uitbreiding van helling 8, willen we nu eens wat dieper ingaan op de scheepsbouwwerkplaats.
Gedurende de afgelopen maanden is hier een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd.
Allereerst werden enkele machines die niet of nauwelijks gebruikt werden verwijderd waaronder de spantenoven, de buigbank en een 250 tons pers. Dit was noodzakelijk om in de verschillende baaien werk- en opslagruimte vrij te maken.

NOODZAKELIJKE VERNIEUWINGEN

Mede in verband met de bouw van de Petrofinatanker is de indeling van de scheepsbouwwerkplaats belangrijk gewijzigd. Om u een indruk te geven van de manier waarop bouwnummer 334 zijn weg door deze werkplaats zal gaan, volgen we het te verwerken materiaal vanaf het sorteerterrein tot aan de ruimte voor en naast de helling.
Het benodigde materiaal, plaat en profiel, dat per sectie gesorteerd in de werkplaats aankomt, wordt in de gritmachine gestraald en al dan niet van een dunne zinklaag voorzien.
Aan de hand van de materiaallijsten wordt het vervolgens naar de verschillende 'baaien' gedirigeerd, waar de eventuele bewerkingen zullen plaats vinden. De profielen gaan naar baai 3, de platen naar baai 4 als zij met de hand afgeschreven moeten worden of naar baai 5 als zij door de brandsnijmachine of door de schaafbanken bewerkt moeten worden. De voorbereidingen voor dit afschrijven van plaat en profiel zijn gemaakt op de spantenvloer.
Hier staan op ware grootte de scheepsvormen opgetekend als basis voor het uitwerken van de werktekeningen. De spantenvloer wordt gebruikt voor het vervaardigen van de zgn. mallen en latten, die bij de verdere bewerkingen gebruikt worden als hulpmiddel om bepaalde onderdelen op ware grootte op plaat of profiel af te tekenen.
De via de gritmachine in baai 3 terechtgekomen profielen worden nu verder op rolstellingen doorgevoerd. Op de eerste rolstelling worden ze afgeschreven, waarna op de tweede rolstelling het branden volgt. Indien noodzakelijk kan ook op de derde rolstelling worden gebrand. Hierna wordt met een magneetkraan het onderdeel afgenomen en per sectie of soort opgeslagen. Het noordelijke deel van baai 3 is voorzien van een stelconvloer en wordt gebruikt als lasvloer voor halffabrikaten, zoals vrangen, webs, dragers enz.
De platen die na hun gang door de gritmachine in baai 4 komen worden hier met behulp van de mallen en latten afgeschreven en op de brandstelling gebrand. Hier vinden tevens eventuele verdere bewerkingen zoals vormen d.m.v. hydraulische persen plaats.
De brandsnijmachine uit baai 5 is inmiddels in de lengterichting geplaatst en de oplegtafels zijn verlengd tot 32 meter. Hierdoor is het mogelijk geworden dat het opleggen en afnemen van platen of onderdelen op de ene helft kan plaats vinden terwijl de machine op de andere helft aan het branden is. Een duidelijke verbetering, want er behoeft niet meer gewacht te worden met

Overzicht nieuwe indeling scheepsbouwwerkplaats.

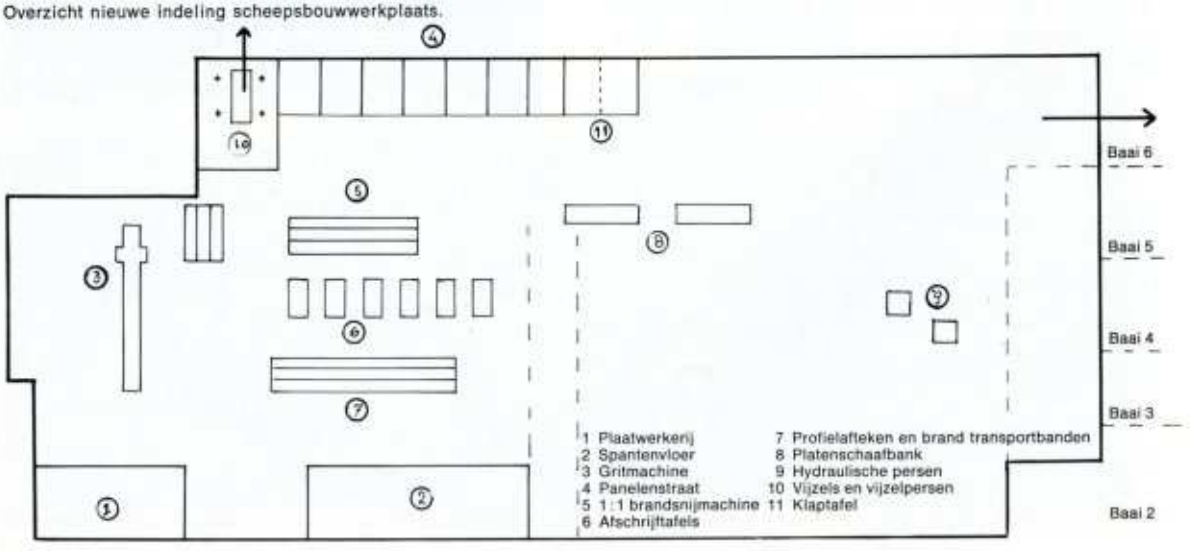

kade (3)

branden totdat de gebrande onderdelen weggehaald zijn en nieuwe platen opgelegd.
In baai 5 vindt tevens het schaven van de lasnaadvoorbewerking van de plaatkanten plaats. Het noordelijke deel van deze baai is ingericht als vooropslag voor materialen bestemd voor de lasvloer in baai 6. Trouwens de gehele opzet van de vernieuwingen is er op gericht om voor alle onderdelen een vaste plaats te hebben en zo het werk efficiënter te doen verlopen.

PANELENSTRAAT

Ook baai 6 heeft een belangrijke gedaantewisseling ondergaan. In het zuidelijke deel is een wegneembare panelenstraat gemaakt waarop achtereenvolgens via een tiental tussenstations de complete secties worden samengesteld.
De eerste twee stations bestaan uit het klaptafelgedeelte. Hier worden de losse platen uit baai 5 aan elkaar gelast. Nadat één zijde is gelast wordt het geheel gekeerd en kan de andere zijde gelast worden.
Op het derde station worden de afmetingen en de plaats van spanten en profielen afgetekend. Station 4 dient om de per sectie aangevoerde profielen te plaatsen. Deze worden op station 5 gelast.
Op station 6 en 7 worden de webs dragers of stringers gemonteerd. Ze dienen ter versteviging van huid, schotten en dekken.
Station 8 en 9 is het deel van de panelenstraat waar de webs worden gelast.
Aan het eind van de straat op station 10 wordt de nu complete sectie door middel van een viertal hydraulische vijzels omhoog getild, zodat de hydraulische vijzelwagen (wordt aangeschaft) er onder kan rijden en de sectie door de zijdeur naar buiten kan.
De verplaatsingen op de panelenstraat zijn mogelijk doordat gebruik is gemaakt van een eindloze schalmenketting.
Een belangrijk voordeel van de hier geschetste veranderingen is dat iedere bewerking op dezelfde plaats geschiedt. De benodigde materialen komen steeds naar eenzelfde punt in de werkplaats en meer gericht werken is mogelijk.
Het aanleggen van de panelenstraat en de rolstellingen was een uitdaging voor onze eigen technische dienst, die het gehele karwei heeft geklaard. Het noordelijk deel van baai 6 wordt gebruikt als lasvloer voor zgn. "gevormde secties", secties waar scheepsvorm inzit en die derhalve niet via de aangelegde panelenstraat verwerkt kunnen worden.

De panelenstraat.

De profielenbaan in baai 3.

Vanzelfsprekend zijn we niet volledig geweest. Dit was ook niet de bedoeling van dit artikel. In een aantal volgende afleveringen hopen we van enkele van de genoemde werkzaamheden een nauwkeuriger beeld te geven van het werk dat uw collega's verrichten om tot het eindresultaat van bouwnummer 334 te komen, **de afbouwkade.**

Rijn-Schelde-Verolme in 1973

RSV

RESULTATEN VERBETERDEN

De Rijn-Schelde-Verolme Groep, waartoe ook ons bedrijf behoort, is er vorig jaar in geslaagd de resultaten belangrijk te verbeteren.
Bij een groei van de omzet met zes procent tot ƒ 2.170 miljoen, steeg het bedrijfsresultaat met 40 procent van ƒ 71,2 miljoen tot ƒ 99,5 miljoen. De netto-winst ging met ruim 36 procent omhoog van ƒ 31 miljoen tot ƒ 42,4 miljoen. Deze gunstige ontwikkeling is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de divisie scheepsbouw.
Op de opgeleverde grote tankers en de middelgrote scheepsbouworders zijn goede resultaten behaald.
Belangrijk beter waren ook de resultaten van de divisie scheepsreparatie. Hoewel in het begin van het jaar de reparatiebedrijven door sterke fluktuaties van de vraag en de gevolgen van de arbeidsonrust slecht bezet waren, was de gang van zaken daarna veel beter. Ook de resultaten op de in het grote dok in de Botlek gerepareerde grote tankers (VLCC's) gaven een opgaande lijn te zien. Een bescheiden winst werd behaald in de divisie marine, scheepsmachinebouw en elektrotechniek, doordat verhoudingsgewijs weinig afleveringen plaatsvonden.
Verlies werd geleden in de divisie machine- en apparatenbouw. Scherpe konkurrentie zette de winstmarges onder druk, de onderbezetting nam toe en op enkele orders, die in vorige jaren met vaste prijzen waren afgesloten in de sektoren stoomturbines en kernenergie, werden verliezen voorzien die al op de resultaten van 1973 in mindering zijn gebracht.
Van de totale omzet van ƒ 2.170 miljoen is ƒ 1.020 miljoen toe te schrijven aan de divisie scheepsbouw, ƒ 500 miljoen van scheepsreparatie en ƒ 650 miljoen aan de overige divisies. Van de in de loop van het jaar ontvangen orders ter waarde van ƒ 2.300 miljoen was ƒ 1.100 miljoen bestemd voor de divisie scheepsbouw, ƒ 500 miljoen voor scheepsreparatie en ƒ 700 miljoen voor de twee andere divisies. Aan het eind van het jaar bedroeg de orderportefeuille — de reparatieopdrachten niet meegeteld — ƒ 3.400 miljoen. Daarop was al ƒ 1.200 miljoen uitgegeven, zodat ter verwerking ƒ 2.200 miljoen resteert.
Deze gegevens zijn ontleend aan het dezer dagen verschenen jaarverslag van RSV. De belangrijkste cijfers zetten wij hieronder nog eens op een rijtje, samen met de gegevens over het voorgaande jaar (alle bedragen in miljoenen guldens):

		1973		1972
Omzet		2.168,0		2.039,9
Bedrijfsresultaat		99,5		71,2
Overige inkomsten		6,5		4,3
Winst vóór belasting		105,9		75,5
daarvan gaat eerst naar:				
de belasting	46,2		28,4	
aandeel van derden in deelnemingen	2,4		1,1	
Voorziening vermogensbeheer Verolme	15,0		15,0	
		63,6		44,5
Netto-winst		42,3		31,0
daarvan is beschikbaar voor:				
de aandeelhouders	14,9		14,0	
toevoeging aan de reserves	27,4		17,0	
Lonen, salarissen en andere personeelskosten		786		695
Aantal werknemers aan het eind van het jaar		28.888		28.839

Gezien de goede orderportefeuille zullen de RSV-bedrijven in 1974 redelijk tot goed bezet zijn. Het bestuur verwacht daarom dat de resultaten, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, niet lager zullen zijn dan die over 1973.

TAAKSTELLINGEN

In het jaarverslag wordt uiteengezet dat een zorgvuldig onderzoek is ingesteld naar de sterke en zwakke punten van RSV. Op basis daarvan zijn een aantal taakstellingen geformeerd, die inhouden een uitbreiding van de aktiviteiten op het gebied van de werktuigbouw en de elektrotechniek, versterking van de positie op het gebied van de scheepsreparatie en verbetering van de positie en werkgelegenheid in de scheepsbouw. Tevens zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheden om de specialistische, hoogwaardige vakkennis, die bij de werknemers aanwezig is, zo goed mogelijk te gebruiken voor nieuwe markten en produkten. Onderzoek naar nieuwe aktiviteiten zal, op alle terreinen die aansluiten bij de deskundigheden binnen RSV, intensief worden aangepakt. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan materieel voor het opsporen en winnen van olie en gas op zee en gespecialiseerde schepen voor het transport van energie, waaronder produkttankers.
De gestegen olieprijzen en de moeilijkheden in de olievoorziening houden weliswaar een aantal onzekerheden in voor de toekomst, maar geven dus ook een krachtige stimulans voor de ontwikkeling van bepaalde aktiviteiten. Dat geldt ook voor

de ontwikkeling van de kernenergie, waarmee RSV zich de laatste jaren in sterke mate heeft bezig gehouden.
Voor de herstrukturering van de bedrijven in het Nieuwe Waterweggebied om, in overeenstemming met het rapport Winsemius, te komen tot een verbetering, dan wel alternatieven evalueren van een aantal struktureel verliesgevende aktiviteiten, zijn de nodige studies verricht. Een diskussienota over de problematiek is opgesteld.
In het overleg daarover tussen de raad van bestuur en de centrale ondernemingsraad is al uitgesproken dat het streven er op gericht is de herstrukturering zonder ontslagen te laten plaatsvinden. Daarbij wordt in het verslag dan tevens verwezen naar enkele passages uit het rapport Winsemius, waarin o.a. wordt gezegd dat geen vermindering van het aantal arbeidsplaatsen is te verwachten.
Wel moet er mee gerekend worden dat het niet in alle gevallen om dezelfde arbeidsplaatsen zal gaan. Er zullen overplaatsingen voorkomen die gericht kunnen zijn op een minstens gelijkwaardig funktieniveau, aldus de opmerkingen in het rapport.

SCHEEPSBOUW

Na het uitbreken van de oliekrisis zijn de bestellingen voor nieuwe schepen aanvankelijk sterk teruggelopen. Op het ogenblik is er echter sprake van een duidelijk herstel van de vraag naar schepen van uiteenlopende typen en grootten. Afgezien van de vraagontwikkeling staat het overigens wel vast dat de konkurrentie in de wereldscheepsbouw zal toenemen door uitbreiding van de bouwkapaciteit.

De tweede in de serie van drie te bouwen Sealand containerschepen werd 7 mei overgedragen.

Een spectaculair karwei.

Dat gebeurt ondermeer in nieuwe scheepsbouwlanden, waar niet alleen de lonen laag zijn maar ook belangrijke steun door de overheid wordt verleend. RSV rekent er op door specialisatie en seriebouw, alsmede door rationalisatie van de produktie, de konkurrentiepositie te kunnen handhaven.
Daarvoor is wel een krachtige integratie en herstrukturering van een deel van de scheepsbouwkapaciteit noodzakelijk. Van belang daarbij is dat RSV in staat is op haar werven voor grote tankers zonodig op de bouw van andere typen schepen over te schakelen.

De kommissie ingesteld konform het rapport Winsemius, die onderzoekt op welke wijze ten aanzien van de RSV-werven in Alblasserdam en Heusden en de werf Van der Giessen-de Noord N.V. een kompletering kan worden gevonden van de herstrukturering van de middelgrote scheepsnieuwbouw, heeft haar studie en overleg in 1973 voortgezet. In verband met haar doelstellingen op korte en lange termijn is in de RSV-strategie een voortzetting van haar betrokkenheid bij de middelgrote scheepsbouw opgenomen.

SCHEEPSREPARATIE

In de scheepsreparatiedivisie wordt op het ogenblik de mogelijkheid bekeken om over te gaan tot de bouw van een tweede dok voor VLCC's. Het grote dok in de Botlek nadert overeenkomstig de verwachtingen van vijf jaar geleden zijn optimale bezettingsgraad. Reeds is besloten tot de bouw van een nieuwe kade voor VLCC's en uitbreiding van de tankcleaningsinstallatie.

Verwacht moet worden dat dé reparatievraag voor schepen van 40.000-100.000 tdw zal teruglopen. Dat komt doordat veel tankers van die grootte door de VLCC's uit het olievervoer naar Noorwest-Europa worden verdreven. Wel bestaat de mogelijkheid dat een deel van de teruggang kan worden opgevangen door een groter aanbod van andere typen schepen. Daarbij valt te denken aan bulkcarriers en chemicaliën-tankers. Ten behoeve van genoemde scheepstypen beschikt RSV over 5 dokken in het Waterweggebied. Voor deze dokken wordt bekeken welke gevolgen de verschuivingen in de vraag kunnen hebben.
Op lange termijn zullen de scheepsreparatiebedrijven in Noordwest-Europa een toenemende konkurrentie ondervinden van reparatiewerven in landen met lage lonen. Dat geldt ook voor RSV, maar - zoals ook in het verleden wel is gebleken - is het een voordeel dat de reparatiewerven in of dichtbij één der grootste industriegebieden van de wereld liggen.
Ook een belangrijk voordeel is dat RSV in staat is moeilijke reparaties, zoals in machinekamers, aan ladingsystemen en offshore-materieel, uit te voeren. Mede door de nabijheid van vele gespecialiseerde onderleveranciers. Aanpassing van de uitrusting aan de veranderende scheepsgrootten en een goede personeelsvoorziening zullen het mogelijk maken ook op langere termijn de sterke konkurrentiepositie van het reparatiebedrijf te behouden.

MARINE

In de divisie marine, scheepsmachinebouw en elektrotechniek is in samenwerking met de Koninklijke Marine begonnen met het ontwerpen van een standaard geleide-wapen fregat. Het ligt in de bedoeling dit type, in het kader van de vlootvernieuwing van de marine, in seriebouw te nemen. Verwacht wordt dat de eerste vier schepen dit jaar zullen worden besteld. Door die order zal de werkbezetting de komende jaren toenemen, in verband waarmee besloten is tot de bouw van een tweede overdekt bouwdok. Grote aandacht is ook besteed aan uitbreiding van de kontakten met buitenlandse marines. De kans bestaat dat de exportaktiviteiten voor hoogwaardig marinewerk in de toekomst tot belangrijke orders zullen leiden.

SCHEEPSMACHINEBOUW

Vooral op het gebied van tandwielkasten voor grote turbineschepen is de gang van zaken in de scheepsmachinebouw gunstig te noemen. Van Westduitse werven werden belangrijke orders ontvangen. Bovendien zullen de tandwieloverbrengingen voor grote bij RSV te bouwen tankers op grond van een overeenkomst met General Electric voortaan zelf worden vervaardigd. Het standaard leveringsprogramma van tandwieloverbrengingen voor middelsnelle dieselmotoren is inmiddels zo ver gevorderd dat met de verkoop kan worden begonnen.
Afgezien van de tandwieloverbrengingen zijn de vooruitzichten voor de traditionele machinebouwprodukten door de scherpe konkurrentie niet zo erg gunstig. De betreffende afdelingen zouden daardoor te veel afhankelijk blijven van leveringen voor door RSV te bouwen schepen. Onderzocht wordt daarom of het mogelijk is komplete elektrische en machinekamerinstallaties aan buitenlandse werven te leveren, die niet over eigen afdelingen daarvoor beschikken. Bovendien wordt een rationalisatie van motorenbouw voorbereid.

ELEKTROTECHNIEK

In de produktengroep elektrotechniek zijn de werkbezetting en de verkoop krachtig gestegen en voor het lopende jaar wordt een voortgaande groei verwacht. De gestegen verkoop komt voor een groot deel voor rekening van de export. Belangrijke opdrachten waren een hoogspanningsleiding over de Schelde bij Antwerpen, voor distributie-transformatoren in het Midden-Oosten en voor levering van installaties voor op buitenlandse werven te bouwen schepen.
In Breda is de nieuwe moderne fabriek voor distributietransformatoren in gebruik genomen. Door de goede vooruitzichten voor de export zal de fabriek nog eerder dan werd verwacht op volle toeren kunnen werken.

In het ontwikkelingsprogramma voor de elektrotechniek wordt het aksent gelegd op automatiseringsinstallaties voor fabrieken, elektrische centrales en schepen. Daarnaast wordt veel zorg besteed aan rationalisering van de produktie. De marktvooruitzichten zijn gunstig, zodat ook op langere termijn een verdere groei van omzet en resultaat waarschijnlijk is.

MACHINEBOUW

Onderbezetting van een aantal machinefabrieken en werkplaatsen hebben de resultaten van de divisie machine- en apparatenbouw nadelig beinvloed. Deze bedrijven zijn te afhankelijk van leveringen naar ontwerp van de klant. Daardoor is geen sterke marktpositie aanwezig en het produktieapparaat onvoldoende gericht op specialisatie en seriebouw.
Om aan de verliesgevende situatie een einde te maken is het in de eerste plaats nodig de outillage en produktiekapaciteit aan te passen aan een lagere bezetting en voor de struktureel verliesgevende aktiviteiten alternatieven te evolueren. Dat is dan ook één van de oogmerken van herstrukturering waarover nu overleg gaande is.
Daarnaast wordt grote aandacht besteed aan het ontwikkelen van nieuwe produkten, dienstverleningen, systemen en montage.
Ook wordt gestreefd naar het leveren in binnen- en buitenland van komplete installaties voor de energievoorziening (ook kernenergie), de procesindustrie, de voedingsmiddelenindustrie en op het gebied van het milieubeheer.

KERNENERGIE

Op het gebied van de kernenergie werd met General Electric en Chicago Bridge and Iron Co. besloten tot de oprichting van Rotterdam Nuclear. In dit bedrijf brengt RSV de fabrieken voor kernreaktorvaten en zware smeedstukken in. Verwacht wordt dat door de samenwerking de moeilijkheden bij de export van reaktorvaten en andere zware onderdelen voor kernenergiecentrales voor een groot deel zullen verdwijnen. Er zijn inmiddels al orders voor vijf reaktorvaten ontvangen.
In de sektor energievoorziening zijn de bestellingen voor stoomketels en turbogeneratoren voor elektriciteitsinstallaties in Nederland achtergebleven bij de verwachtingen. Als gevolg van de oliesituatie is belangstelling ontstaan voor kolen gestookte ketels, zowel voor nieuwe als bestaande installaties.

PROCESINDUSTRIE

Rekening houdend met het lage investeringsniveau in de procesindustrie was de orderontvangst voor machines en apparaten voor deze industrietak bevredigend. Wel werd door de konkurrentie zware druk uitgeoefend op het prijsniveau. Als gevolg van de oliesituatie zijn de vooruitzichten onzeker. Voor de aktiviteiten op het gebied van milieubeheer wordt een verdere groei verwacht. De orderontvangst voor de sektor bouwnijverheid en lichte machinebouw was — ondanks de stagnatie in de bouw — bevredigend. Voor de sektor koeltechniek bestaan goede vooruitzichten. Een onderzoek wordt ingesteld naar de groeimogelijkheden van de sektoren liften en roltrappen en verpakkingsmachines.

PERSONEEL

In 1973 is begonnen met het formuleren van een sociaal beleid voor RSV. Vanaf de aanvang is de centrale ondernemingsraad (COR) bij dit werk betrokken, dat in 1974 zal moeten leiden tot het opstellen van uitgangspunten voor een open sociaal beleid van RSV.
Bij het opstellen van deze uitgangspunten zijn van betekenis:

- de Wet op de Ondernemingsraden, overige wettelijke bepalingen inzake medezeggenschap en meer specifiek de regelingen, die terzake zijn vastgelegd in het rapport Winsemius;
- de doelstellingen van de onderneming, in het bijzonder de doelstelling voor het voeren van een sociaal beleid dat in overeenstemming is met de wenselijkheid van openheid en dat door een vooruitstrevende aanpak gericht is op een grote betrokkenheid van de mens bij zijn werk en op zijn persoonlijke ontplooiing;
- het uitgangspunt dat het sociaal beleid, met het financieel-ekonomisch en technisch beleid, een essentieel geïntegreerd bestanddeel vormt van het totale beleid van RSV.

In het eerste halfjaar van 1973 werd het sociaal overleg in RSV beïnvloed door de arbeidsonrust en de gevolgen daarvan. Het tweede halfjaar stond echter in het teken van intensief en vruchtbaar overleg over de integratie en herstrukturering.
In oktober is de door de raad van bestuur opgestelde 'Diskussienota voor een RSV-strategie in het Nieuwe Waterweggebied' aangeboden aan de COR. De besprekingen met de COR hebben inmiddels geleid tot vaststelling van een procedure van overleg, met name inhoudend dat voor de begeleiding van de herstrukturering een kommissie van de COR wordt ingesteld.
Verder resulteerden de besprekingen in een principe-afspraak tussen de raad van bestuur en de COR over de sociale konsekwenties, waarover het hoofdstuk Organisatie en Herstrukturering nadere informatie geeft. In overleg met de COR werd voorts de instelling van een centraal personeelsbemiddelingsbureau aangekondigd. Het feitelijk

overleg met de COR over de herstrukturering is in februari 1974 begonnen.
Het door de raad van bestuur, in overleg met de COR ad hoc, opgestelde voorlopig reglement van de COR werd in de loop van 1973 door de betreffende externe instanties goedgekeurd. In verband hiermee zijn medio 1973 in de ondernemingsraden van de RSV-bedrijven verkiezingen gehouden voor een nieuwe afvaardiging naar de COR.
Bedrijven met 1500 of méér werknemers kozen twee afgevaardigden, bedrijven met minder dan 1500 werknemers één afgevaardigde en één plaatsvervanger. De nieuwe COR werd op 6 juni 1973 geïnstalleerd; hij telt thans 25 gekozen leden. Voorzitter en vice-voorzitter van de COR zijn de president van de raad van bestuur respektievelijk het lid van de raad van bestuur, hoofd van de stafdienst sociale zaken.
In zijn nieuwe samenstelling heeft de COR een aantal advieskommissies gevormd. Naast de gekozen leden hebben in de kommissies door de raad van bestuur aangewezen deskundigen zitting.
In verband met de nieuwe Wet op de Ondernemingsraden zijn in 1973, in overleg met betrokkenen, richtlijnen opgesteld voor aanpassing van de interne overlegstruktuur in de bedrijven.
Met de COR is uitvoerig van gedachten gewisseld over de konsekwenties van de invoering van de divisiestruktuur in RSV. Deze besprekingen zijn begin 1974 afgerond.
Een studie over de taakstelling en organisatie van de stafdienst sociale zaken van RSV leidde ertoe, in overleg met de COR, dat het sociaal beleid van RSV een bijzondere plaats heeft gekregen binnen de kollektieve verantwoordelijkheid van de raad van bestuur. Een procedure is afgesproken, opdat het ondernemingsbeleid steeds zal worden bezien op de sociale konsekwenties daarvan.
De koördinatie van de uitvoering van het sociaal beleid van RSV, dat in grote mate plaatsvindt door gecentraliseerd overleg tussen de bedrijven, zal in 1974 verder worden versterkt door de uitbouw van de stafdienst sociale zaken van RSV.
Voor het onderhouden van de contacten door de vakverenigingen met hun leden in de bedrijven zijn op centraal niveau afspraken gemaakt, inhoudende dat in alle betrokken RSV-bedrijven uniforme faciliteiten zijn verleend.
In 1973 is belangrijke voortgang gemaakt met de integratie van de arbeidsvoorwaarden binnen RSV. Nagenoeg alle bedrijven die daarvoor in aanmerking komen hanteren thans dezelfde geïntegreerde CAO voor de metaalindustrie. In overleg met de vakverenigingen werd verder voor de grote bedrijven overeenstemming bereikt over de salarisschalen.
Van de niet in de CAO vastgelegde arbeidsvoorwaarden, die op een aantal punten per bedrijf variëren, is een voorlopige inventarisatie gemaakt. Bezien zal worden welke voorwaarden voor uniformering in aanmerking komen en op welke wijze tot uitvoering hiervan kan worden overgegaan.
Voor tijdelijke uitwisseling van personeel tussen de RSV-bedrijven zijn standaardtarieven vastgelegd. Voor het Waterweggebied is voorts een nieuwe regeling in voorbereiding voor een vergoeding aan de werknemers die op tijdelijke basis aan een ander RSV-bedrijf worden uitgeleend.
Op grond van de CAO voor de metaalindustrie werden de salarissen per 1 januari 1973 verhoogd met 3,97% als kompensatie voor prijsstijgingen

De Centrale Ondernemingsraad (COR) werd 6 juni geïnstalleerd.

alsmede 1,25% plus f 20 per maand (voor werknemers boven 22 jaar met minimaal f 38,75 per maand).
De kompensatie voor prijsstijgingen per 1 juli 1973 leidde tot een gedifferentieerde aanpassing, uitgaande van een basisverhoging van 3,88%. De vakantietoeslag werd met 0,6% verhoogd tot 8%. De basisvakantie werd verlengd van 18 tot 20 werkdagen per jaar.
Aan salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten werd in het verslagjaar f 786 miljoen betaald. In 1973 was dit f 695 miljoen.
Ultimo 1973 had RSV 28.288 personeelsleden (1972: 28.839), waaronder begrepen 3.093 buitenlandse werknemers, die op gebruikelijke Nederlandse voorwaarden in dienst zijn (1972: 3.270). Daarnaast zijn ongeveer 3.000 op kontraktbasis geleende buitenlandse werknemers werkzaam.
Het beleid is erop gericht het bestand buitenlands personeel verder te doen verminderen door het aantrekken van meer Nederlandse werknemers. Overigens kontinueert RSV de speciale zorg voor haar buitenlands personeel, met name op het gebied van huisvesting.
In 1973 werden aan de bedrijfsscholen 453 nieuwe leerlingen ingeschreven! 430 leerlingen voltooiden hun opleidingen. Vanwege het grote belang voor de personeelsvoorziening volgt RSV nauwgezet de ontwikkeling van het participatie-onderwijs voor jongeren en de gevolgen van de verhoging van de leerplichtige leeftijd. RSV meent in dit verband, dat bij uitbreiding van het algemeen vormend onderwijs gewaakt moet worden voor handhaving van de kwaliteit van het typisch vakgerichte onderwijs.

Geslaagde lassers poseren met hun diploma.

In 1973 heeft RSV, voor de eerste maal, een sociaal verslag over het voorgaande jaar uitgebracht. Dit verslag beoogt voorlichting aan de werknemers over de belangrijkste aspekten van het sociaal beleid van RSV. Dit eerste sociaal verslag is in het algemeen positief ontvangen.
Mede gezien de problematiek rond de integratie en herstrukturering heeft in het verslagjaar uitgebreid en waardevol overleg plaatsgevonden met de COR, de ondernemingsraden in de bedrijven en de overige interne en externe overlegorganen.
Wij spreken onze dank uit aan het personeel voor de wijze waarop men zich in 1973 voor de goede gang van zaken in RSV heeft ingezet.
Wij gedenken de personeelsleden die ons in het verslagjaar zijn ontvallen.

De Volksrepubliek China en de R.S.V. tentoonstelling

Om over alle bezienswaardigheden van Peking te praten is een ondoenlijke zaak die uren in beslag zou nemen. Wij moeten dus in het bestek van deze verhalenserie ons beperken tot het schrijven van korte impressies.
Het wandelen in deze uitgestrekte unieke stad met haar 8 miljoen inwoners die leven en werken op 1600 km² oppervlakte is een bekoring op zichzelf. Zoals reeds verteld, hadden wij de weergoden met ons en onder een stralende blauwe lucht bij ca 8° C boven nul werden wij met onze vriendelijke gids per taxi op het immens grote Tian-Am-Men plein, gelegen vóór de Poort der Hemelse Vrede, afgezet. Deze overbekende Poort is in feite de ingang van de zogenaamde verde Hemelse vrede is een gevaarlijke onderneming, opnieuw claxonerende taxi's, trolleybussen en autobussen, volgeladen met mensen, naar elkaar schreeuwende Chinezen en daar tussen door twee als hazen heen en weer schietende RSV-ers. Ja, toch wel een sfeer waarvan iets uitgaat. En dan word je geconfronteerd met die poort, eigenlijk eerst met een witte, uit marmer gebeeldhouwde brug, voorzien van draken.
Als jaren geleden de keizer zich naar de Hemelse tempel in het zuiden van Peking begaf, passeerde hij deze poort met veel vertoon. Dan offerde hij hier bij deze poort, gebouwd in 1650, nu een volkssymbool, en stille getuige van grote veranderingen binnen China en daarbuiten.

De lange gang.

Het nationale monument.

boden stad, het oude keizerlijke paleis.
Op dit plein bevindt zich ook de grote zaal van het volk (ca. 10.000 zitplaatsen) en het monument voor de gevallen helden van het volk. In de ogen van de Chinezen bepaald geen relikwieën maar instituten voor levendig onderwijs en waar de jonge generatie Chinezen geestelijke kracht opdoen voor de nationale plichten die hun bij de opbouw van het land zo dierbaar zijn.
Verder vinden elk jaar opnieuw op 1 mei en 1 oktober op dit plein grote militaire parades plaats onder een zee van vlaggen.
De brede avenue oversteken naar de Poort van

De verboden stad, zo genoemd omdat in die keizerlijke tijd het kijken er naar door het volk bijna de doodstraf kon betekenen.
Het was in 1912 dat deze zeer oude gebouwen voor het publiek werden opengesteld De bouw van deze onnoemelijk grote paleizen en tempels duurde van 1407 tot 1420, waarbij 200.000 arbeiders waren betrokken. Om alles in goede staat

s deelname in haar hoofdstad Peking (slot)

te houden heeft de Chinese regering een speciaal departement opgericht, dat nauwlettend toeziet op het onderhoud. Op de pleinen die voor de tempels zijn aangelegd en in de grote donkere tempels zelf mochten wij kostbaarheden van grote waarde in jade, goud, zilver en brons, zoals kraanvogels, draken en leeuwen aanschouwen. Diep onder de indruk van al dit schoons bezochten wij de schatkamers van de keizers uit verschillende dynastieën waar zij met hun vele vrouwen verbleven.
Het bezoek aan een volkscommune, 60 km ten noorden van Peking, deed ons qua organisatie de ogen openen. Deze commune met zijn 40.000 agrarische Chinezen verzorgt een gedeelte van

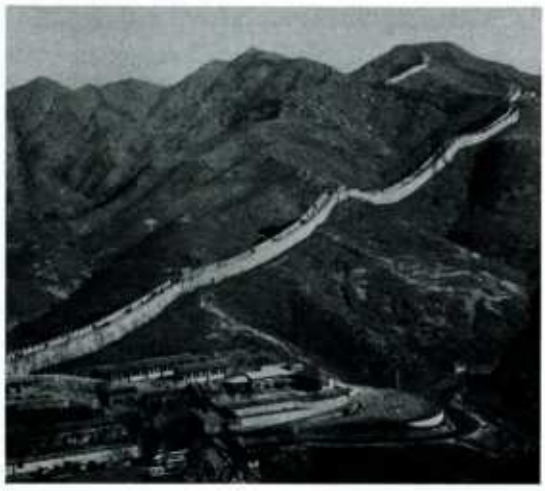

De chinese muur.

het voedsel, de groenten, het vlees en het pluimvee voor Peking. Een gemeenschap op zichzelf waar een tractorbestuurder de rol van lekenarts speelt. In zijn spreekkamer vindt men een compleet acapunctuur instrumentarium. Wij werden rondgeleid door enkele bewoners, boerenfamilies vragen ons binnen en tracteren ons op thee. Zij vertellen met behulp van een tolk over hun taak binnen deze gemeenschap en in China. Een fiets, een polshorloge, een draagbare radio beschouwen zij als belangrijke dingen in hun welvaart. Hier ook worden de eenden die op het zgn. 'Peking Duck' menu staan vermeld, gemest. Duizenden eenden hebben wij in verschillende groeistadia gezien. Met behulp van een voedselmachine worden zij gevoerd. Een Chinees pakt ze bij hun hals, stopt ze een slang in het strottenhoofd en pompt het voedsel er in. Kwakend en waggelend verdwijnen ze naar buiten. Overal staan kleine kinderen, sommigen met een levende mus met een touwtje aan een stok gebonden, ons toe te wuiven en toe te klappen. Daar tussen door de stem uit de geluidsinstallatie die namen van commune-bewoners uitspreekt die extra hoge produktie hebben geleverd.

In deze agrarische sector werken ook kantoormensen, directeuren, ingenieurs enz. die door het systeem 1 x per jaar voor enige tijd op het land moeten werken, een unieke vermageringskuur voor rondbuikige bureaumensen, dachten wij zo. Als de bus weer vertrekt rijden we opnieuw door een haag van lachende, wuivende en handklappende bewoners en door ordentelijk aangelegde akkers.

De volgende dagen zijn we weer hard aan het werk gegaan met de opbouw van de compressor. Daarbij werden we steeds geconfronteerd met de Chinese vindingrijkheid op het gebied van tillen, stouwen en transporteren. We hebben ons hart wel eens vastgehouden, maar niets was te veel. Het duurde soms lang, maar het kwam voor elkaar. Dagen later arriveerden ook de andere RSV-ers om o.a. technische lezingen te houden die overigens veel succes hebben gehad en waarbij goede contacten zijn gelegd. Ook onze minister van Economische Zaken, de heer drs. R. Lubbers, heeft onze stand bezocht in aanwezigheid van Chinese hoogwaardigheidsbeklederS.

Dit is dan het grote China. Een fascinerend land. Een land, groot geworden in de laatste 20 jaar door de totale inzet van haar miljoenen bevolking. Een land dat continue en intensief bezig is zichzelf te ontwikkelen met behulp van know-how uit het westen. China, het land van de generatie van nu of zoals haar grote leider Mao Tse Tung het in een van zijn opgeschreven gedachten zegt: "Jeugd van China, vol van vitaliteit en in de bloei van het leven, zoals de zon om acht of negen uur in de morgen. China behoort toe aan jullie. De wereld kijkt naar jullie".

Wij Nederlanders hebben er ook naar gekeken, te kort, maar voldoende om te beseffen dat China een grote rol speelt en nog gaat spelen binnen ons wereldgebeuren en in alle facetten daarvan.

Financieel verslag Sociaal Fonds

RDM - NW - RN

	1972	1973
Dieetkosten	19.515,00	18.204,00
Brillen/steunzolen	8.511,50	18.371,50
Reiskosten	5.872,00	5.428,00
Mondprothesen	9.685,00	11.564,00
Hoorapparaten	1.118,00	1.649,00
Uitzending	590,00	300,00
Diversen	923,27	873,43
Totaal	46.214,77	56.389,93
Saldo	+ 312,12	— 103,11 nadelig saldo
Inkomst. + lening (10.000)	46.526,89	56.286,82 inkomsten + lening (5.000)

De kascontrole werd verricht door de heren L. Roos en H. Spoor, leden van de Ondernemingsraad. De bescheiden werden in orde bevonden en zij verleenden aldus décharge aan de penningmeester.

De direktie heeft van de aangegane lening groot f 10.000 de helft, f 5.000, geschonken aan het fonds. De andere f 5.000 wordt afgelost in het jaar 1974, hiervoor onze dank namens de leden.

TOELICHTING

Dieetkosten

In verband met de afbouwregeling van de dieetkosten is er een daling in de uitgaven, welke zich in 1974 zal voortzetten.

Brillen/steunzolen

Deze uitgave is meer dan verdubbeld. De kommissieleden zijn met de OR-leden van mening dat het een juist besluit is geweest om de vergoeding voor brillen in te voeren, zoals blijkt uit de grote stijging van de uitgave.

Reiskosten

De onkostenuitgave blijft vrij konstant.

Mondprothese/rigulatie

Ook deze uitgave blijft stijgen, wat verklaarbaar is uit de toestand van tanden en kiezen waardoor men eerder op een mondprothese overgaat.

Hoorapparaten

Het aantal aanvragen blijft ongeveer gelijk, maar de stijging van de kosten voor deze apparaten maakt de uitgave hoger.

Uitzending/diversen

Deze beide posten ondergaan weinig verandering, dit mag geruststellend genoemd worden.

Uit de vele aanvragen blijkt wel dat het fonds in zijn totaliteit over 1973 zijn waarde heeft bewezen.

Namens de commissieleden wil ik allen die lid zijn van het fonds danken en diegenen die geen lid zijn alsnog vragen lid te worden van het Sociaal Fonds.

P. Otting, penningmeester

AFKOOPREGELING RENTEKAARTEN

Op 1 juli begint een nieuwe periode van de afkoopregeling voor vroegere bezitters van rentekaarten.

Deze keer zijn aan de beurt zij die in een der jaren 1925 t/m1930 zijn geboren.

Om het aan rentezegels geplakte bedrag terug te krijgen moet men zich wenden tot de Raden van Arbeid. Aanvraagformulieren met toelichting zijn verkrijgbaar bij de heer W. Verhoeven van onze loonadministratie.

Ook voor hen die in het verleden verzuimd hebben een aanvraag in te dienen bestaat de gelegenheid dit alsnog te doen.

Welkom uit!

Onlangs verscheen de nieuwe "Welkom Uit" prospectus voor het seizoen 1974-75.

Welkom uit is een organisatie die jaarlijks een uitgebreid programma brengt van evenementen in Rotterdamse Theaters en Concertgebouw de Doelen. Evenementen die u door de Gemeente Rotterdam worden aangeboden in de vorm van abonnementen op een serie voorstellingen, waarbij u dan een aanzienlijke reductie geniet en tal van andere voordelen.

Welkom Uit is er in de eerste plaats voor personeelsleden van bedrijven, leden van personeelsen andere verenigingen en instellingen, die via hun organisatie kunnen intekenen op de abonnementsserie(s) van hun keuze. Dus voor u.

Het Welkom Uit prospectus ligt voor u klaar bij de heer H. Staas (Pers. Zaken) die voor ons alle Welkom Uit zaken behartigt. Bij hem kunt u alles te weten komen over de manier van inschrijven, de wijze van betalen en het tijdstip waarop u uw abonnement in ontvangst kunt nemen.

Raduje nas konstatacija, da nismo samo mi Holandjani ti, koji pomazemo rad drustva za suzbijanje, raka, polija i kolere postoje jos mnogi drugi clanovi a is medju ostalih-Jugoslaveni koji pomazu nasu aksiju.

zbog toga zelimo da îm od srca zahvazimo u ime komiteta k.p.r. sa R.D.M. - a N.W. - o i R.N.-a.

In MEMORIAM

Wij geven met leedwezen kennis van het overlijden van onze medewerkers:

BERNARDUS JOHANNES HENDRICUS PIL

medewerker in de magazijndienst NW, geboren 17 juni 1914, wonende Beukelsweg 98c, Rotterdam. Hij overleed 5 april 1974. Vanaf 7 oktober 1936 was hij in onze dienst

ANNE DE BOER

elektrisch lasser, geboren 10 maart 1913, wonende Walchersestraat 106a, Rotterdam. Hij overleed 20 april 1974. Vanaf 22 juni 1946 was hij in onze dienst.

PIETER BROUWER

revolverdraaier NW, geboren 23 augustus 1916, wonende Parkweg 156, Schiedam. Hij overleed 22 april 1974. Vanaf 8 mei 1952 was hij in onze dienst.

IN MEMORIAM OUD-WERKNEMERS

JAN WILLEM DE RIDDER

ijzerwerker-afschrijver, gepensioneerd 27 februari 1954, overleden 4 april 1974.

LAMERT VAN TUIL

stoker, gepensioneerd 1 november 1968, overleden 19 april 1974.

PIETER RIJSDIJK

ijzerwerker, gepensioneerd 1 juni 1966, overleden 21 april 1974.

HENDRIK BEZEMER

aftekenaar-steller, gepensioneerd 1 december 1964, overleden 26 april 1974.

HENDRIK GOOR

ponser, gepensioneerd 26 september 1953, overleden 30 april 1974.

LUDOVICUS VAN WIJHE

boorder, gepensioneerd 31 januari 1972, overleden 1 mei 1974.

PIETER JOHANNES VAN MAURIK

medewerker in de magazijndienst, gepensioneerd 1 februari 1972, overleden 5 mei 1974.

PIETER ARNOLDUS BIJL

bokschipper, gepensioneerd 1 oktober 1962, overleden 7 mei 1974.

JOHANNES HERMANUS SUNDERMEIJER

bankwerker, gepensioneerd 11 januari 1958, overleden 10 mei 1974.

DANKBETUIGINGEN

Hiermede betuig ik u mijn hartelijke dank voor uw medeleven na het overlijden en tijdens de begrafenis van mijn man.

A. van Wijhe-van den Brink

Voor de vele blijken van belangstelling na het overlijden en tijdens de begrafenis van mijn man, de heer P. Rijsdijk, betuig ik u mijn hartelijke dank.

Uit aler naam
A. Rijsdijk-Gielen

Mede namens mijn kinderen wil ik direktie, O.R. en collega's onze hartelijke dank betuigen voor de vele blijken van belangstelling na het plotseling overlijden van mijn man.

A. de Boer-Voshol

Voor uw medeleven na het overlijden van mijn man betuig ik u mijn hartelijke dank.

C. ter Horst-van Gemert

Voor de blijken van belangstelling na het overlijden en tijdens de crematie van mijn man betuig ik u mijn hartelijke dank.

P. W. de Jager-de Ridder

Voor de vele blijken van medeleven betoond na het overlijden en tijdens de crematie van mijn vader, de heer J. W. de Ridder, betuig ik u mijn hartelijke dank.

K. L. de Ridder

Wij ontvingen dankbetuigingen naar aanleiding van:

25-jarig jubileum:
A. Bik en echtgenote.

50-jarig huwelijk:
J. A. Stout en echtgenote.

40-jarig huwelijk:
C. van Iersel en echtgenote.

25-jarig huwelijk:
D. Lolkus en echtgenote.

Afscheid:
A. G. van Ringelesteijn en echtgenote.

Voor belangstelling en attenties tijdens ziekte:
M. Boer en echtgenote.

Aangeboden: VRIJE BOVENWONING (1e etage) bestaande uit woonkamer, slaapkamer, zijkamertje, keuken, grote zolder en douche. Gevr.: Kleinere woning beneden of etagewoning bereikbaar met lift.
A. C. M. Lambregtse, Graaf Florisstraat 11b, Rotterdam, Telefoon 256299.

Jubilea

C. L. VAN DER HEIDEN
centerdraaier
6 april

A. SLAGMOLEN
groepsleider
tekenkamer marine
16 april

C. VAN DER ENT
werkmeester
bankwerkers
2 mei

W. KRUITHOF
kotteraar
17 mei

A. DEKKER
kotteraar
23 mei

J. J. NUIS
medewerker in de
dokdienst
25 mei

L. VAN LOON
medewerker in de
dokdienst
16 mei

AFSCHEID
Met ingang van 1 mei '74
werden gepensioneerd:

N. BERGHOUT
administr. medewerker
algemene dienst, vanaf
14 januari 1946 was
hij in onze dienst

J. A. DU BOIS
gedecentraliseerde
werkvoorbereider W,
vanaf 28 maart 1927
was hij in onze dienst

H. BUNTE
mach. bewerker S. NW,
vanaf 26 januari 1941
was hij in onze dienst

H. G. TH. VAN GAMEREN
werkmeester elektrisch
lassers,
vanaf 30 januari 1929
was hij in onze dienst

J. KOOYMAN
chauffeur, vanaf
6 november 1935 was
hij in onze dienst

J. DEN OUDEN
bediende koffiekamer,
vanaf 30 september 1946
was hij in onze dienst

P. C. PONS
ketelmaker reparatie,
vanaf 8 juli 1938
was hij in onze dienst

H. VAN WIJK
admin. medewerker
loonadministratie,
vanaf 5 november 1945
was hij in onze dienst

M. J. VAN DER ZIJDE
kotteraar,
vanaf 27 maart 1946
was hij in onze dienst